

Rapportage U-thuis 2014

Op weg naar energieneutraal bij U-thuis

April 2016

Inhoud

Samenvatting met conclusies en aanbevelingen	4
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
Hoofdstuk 2 Methode	10
Hoofdstuk 3 CO2 emissie en elektriciteit opwekking in 2014	11
Hoofdstuk 4 Evaluatie Projecten U-thuis.....	14
Omschrijving aanpak Energie ambassadeurs.....	14
Omschrijving aanpak Zonnetour	17
Omschrijving aanpak Bespaartour	18
Omschrijving aanpak Nieuwe energie initiatieven aanjagen	19
Omschrijving aanpak Betrekken markt bij U=thuis	21
Omschrijving aanpak BLEEVE	23
Omschrijving aanpak Pilot verduurzamen VvE's	25
Omschrijving aanpak Communicatie	27
Omschrijving aanpak Studentenonderzoek motivatie bewoners verduurzaming	28
Omschrijving aanpak Nul Op de Meter	29
Hoofdstuk 5 Resultaten bewonersenquête.....	31
Hoofdstuk 6 Financiële verantwoording	32
Hoofdstuk 7 Bestuurlijke impressies U-thuis	33
Hoofdstuk 8 Eindconclusies en aanbevelingen U-thuis.....	35

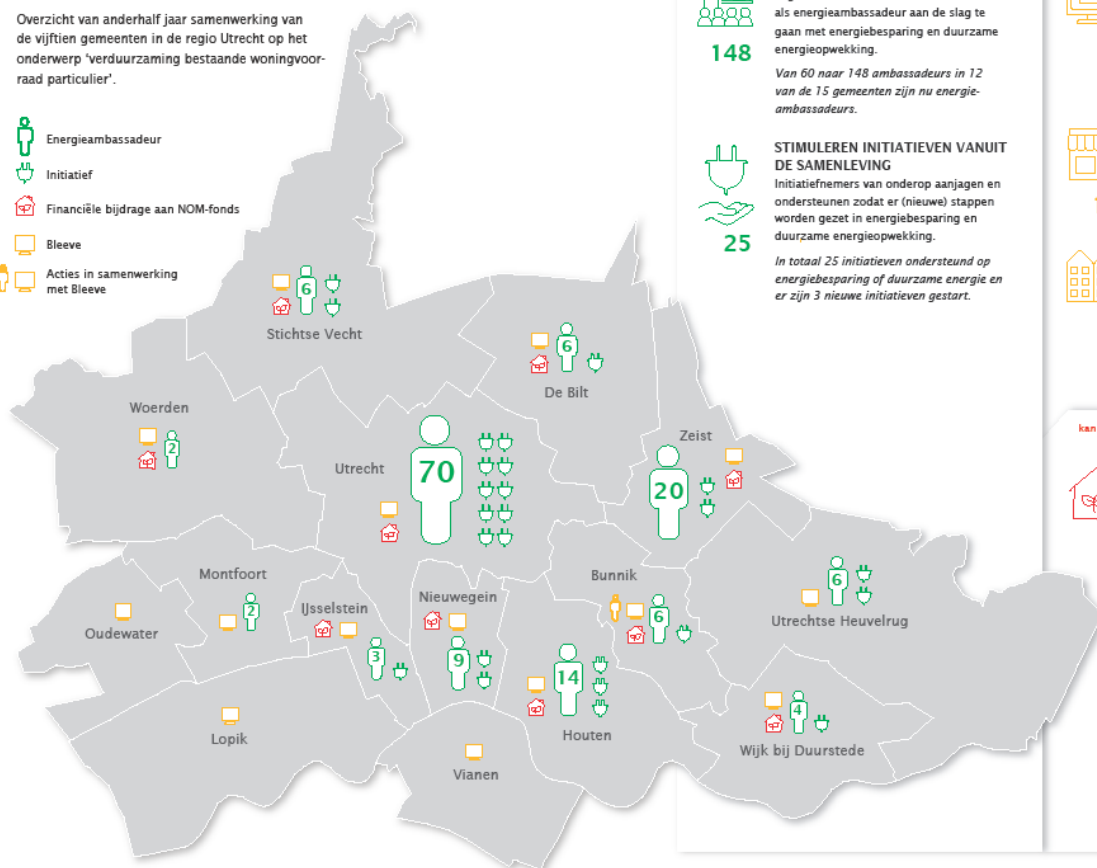
Bijlage 1 Overzicht energieverbruik U-thuis gemeenten in 2014 (particulier verbruik)	38
Bijlage 2 Enkele resultaten uit studentenonderzoek 2015	39

Samenvatting

Op naar energieneutraal bij U-THUIS

Overzicht van anderhalf jaar samenwerking van de vijftien gemeenten in de regio Utrecht op het onderwerp 'verduurzaming bestaande woningvoorraad particulier'.

- Energieambassadeur
- Initiatief
- Financiële bijdrage aan NOM-fonds
- Bleeve
- Acties in samenwerking met Bleeve

goed

148

TRAINING ENERGIEAMBASSADEURS
Begeleiden en trainen van bewoners om als energieambassadeur aan de slag te gaan met energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Van 60 naar 148 ambassadeurs in 12 van de 15 gemeenten zijn nu energie-ambassadeurs.

25

STIMULEREN INITIATIEVEN VANUIT DE SAMENLEVING

Initiatiefnemers van onderop aanjagen en ondersteunen zodat er (nieuwe) stappen worden gezet in energiebesparing en duurzame energieopwekking.

In totaal 25 initiatieven ondersteund op energiebesparing of duurzame energie en er zijn 3 nieuwe initiatieven gestart.

redelijk

1

BLEEVE
Het realiseren van een online energieloket waar bewoners terecht kunnen voor informatie.

Het energieloket is in de lucht en zijn pilotacties in enkele gemeenten geweest. 13 april 2016 is de officiële lancering van het energieloket.

10

BETREKKEN MARKT BIJ U-THUIS
Stimuleren van marktpartijen om een goed aanbod neer te leggen bij bewoners.

10 bedrijven zijn aangehaakt, de eerste stappen voor een netwerk zijn gezet.

3

HET VERDUURZAMEN DOOR VVE'S
Het informeren en ondersteunen van besturen van VvE's bij energiebesparing en duurzame energieopwekking.

De cursus voor VvE's is in 2015 uitgewerkt. De eerste cursus van drie bijeenkomsten start in maart 2016.

kan beter

2

NOM
Het realiseren van voorbeelden van NOM woningen in diverse deelnemende gemeenten.

Twee woningen uit de regio zitten in een NOM traject. Tien gemeenten hebben zich verbonden aan het regionaal fonds voor NOM in samenwerking met Provincie/EUB.

concept 4

Conclusies en aanbevelingen

Uit de deelconclusies van de verschillende onderdelen van dit rapport zijn de volgende eindconclusies en aanbevelingen gemaakt.

- *Het U-thuis programma heeft geleid tot een intensieve samenwerking tussen de U15 gemeenten in de regio op het gebied van energiebesparing en duurzaamheid.*

De aanleiding om (gedwongen) samen te werken in een regionaal energieloket heeft geleid tot een stevige samenwerking tussen de U15 gemeenten. Naast de versnelling op Nul op de Meter en het regionale energieloket en de andere acht projecten uit het programma U-thuis is een samenwerking tot stand gebracht op naastliggende onderwerpen zoals smart solar charging (vehicle2grid laden met zonne-energie), voedsel en circulaire economie.

- *Het U-thuis programma leidt tot concrete projecten voor bewoners in de regio om de verduurzaming van de particuliere woningbouw te versnellen.*

Concrete projecten waarvan bekend was dat deze in één of meerdere U-thuis gemeenten goed werkten, zijn in regionaal verband verspreid. Zo zijn er trainingen voor en door energieambassadeurs gegeven en is gestart met een pilot voor VvE's gebaseerd op eerdere opgedane ervaringen. Dit betekent dat er een lerende netwerkorganisatie is ontstaan tussen zowel gemeenten als ook de bewoners van die gemeenten.

- *Er is een regionaal energieloket gebaseerd op social media opgezet te weten BLEEVE*

In opdracht van U-thuis is een regionaal energieloket BLEEVE van start gegaan. Naast informatie voorziening aan de bewoners van de regio monitort en evalueert BLEEVE continu waar bewoners op zoeken of op zoek naar zijn. Zo kan het loket steeds aan de wensen van de bewoners worden aangepast. Hoewel er in sommige gemeenten discussies zijn over de vermenging van commerciële en maatschappelijke belangen bij het loket (het loket vraagt een bijdrage van bedrijven om op het loket te adverteren) is er bewust voor gekozen om dit business model vanaf het begin te gebruiken aangezien niet bekend is of er na 2016 (maatschappelijk) geld beschikbaar blijft om het loket te ondersteunen. Door vanaf het begin een business model te introduceren is voortzetting van het loket georganiseerd.

- *De beschikbare capaciteit voor de uitvoering van de projecten en het programma U-thuis is kwetsbaar.*

De ervaring leert dat de meeste gemeenten slechts beperkt capaciteit reserveren voor energiebesparing in bestaande koopwoningen en voor de werkzaamheden voor U-THUIS. Dit maakt de U-THUIS organisatie kwetsbaar is. Het alternatief is om meer externe capaciteit in te huren die ten koste gaat van het programmabudget. Aangezien onduidelijk is of na 2016 rijks geld beschikbaar is moet bij voortzetting van U-thuis hiervoor een oplossing worden gevonden. Gemeenten zullen financiële ruimte moeten zoeken op de eigen begroting of bij derden. Als dat niet lukt, zal de gewenste impuls niet kunnen worden uitgevoerd na 2016.

Voor 2016 is gekeken naar een (her)bezetting van de werkgroepen om tot een betere verdeling, en betere inzet van aanwezige capaciteiten en een nieuwe prioritering van de uitvoeringsprojecten te komen. De projecten die goed lopen (initiatieven van onderop, zonne- en bespaartoer) worden voortgezet, extra capaciteit is gezet op die werkgroepen die zich richten op U-thuis na 2016 en het verbinden van de marktpartijen in de regio aan het project. Daarnaast zal extra aandacht aan de communicatie namens U-thuis worden gezet. U-thuis zal niet breed als merk in de regio worden ingezet; omdat de inschatting is dat gemeenten de beste afzender richting bewoners is. Wel zal een gezamenlijke communicatiestrategie worden uitgewerkt, waarin duidelijke afspraken omtrent communicatie van de projecten van U-thuis is opgenomen. Tot slot is het belangrijk om de successen en ervaringen meer te delen in de gemeente en met de regio.

- *Versterken lerende organisatie en verstevigen programma-organisatie is wenselijk*

De landelijke ontwikkelingen bieden de kans om tot een versnelling te komen onder andere door het beschikbaar komen van landelijke subsidies voor het treffen van energiebesparende maatregelen voor zowel particulieren als VvE's. Als U-thuis zetten we in op het verkrijgen van een pilotstatus met als doel om een versnelling voor de verduurzamen van de particuliere woningbouw te komen. Ook het zoeken van de regionale samenwerking met de provincie kan een versteviging voor het programma U-thuis bieden.

- *Meer inzet op verbinden van de marktpartijen in de regio aan U-thuis*

In 2015 zijn er gesprekken gevoerd en bijeenkomst belegd om de marktpartijen te verbinden aan de U-thuis aanpak. Daarbij lieten zich vooral branche organisaties zich gelden. Het aanhaken van deze partijen aan U-thuis versterkt het programma en biedt kansen op het maken van gezamenlijke afspraken. Echter de ambities van branche organisaties wordt over het algemeen bepaald door de middenmoot van de bedrijven die zijn aangesloten. Bovendien kost het tijd om een vertrouwensrelatie met marktpartijen op te bouwen. Voor een versnelling van de aanpak energiebesparing in de particuliere woningbouw moeten er vooral met voorlopende partijen en bedrijven worden samengewerkt, waarbij een spanningsveld kan ontstaan ten aanzien van de lokale bedrijven. Als in 2016 wordt ingezet op de voorlopende partijen, kan dit betekenen dat niet alle regionale partijen kunnen aansluiten. Hoe dit in 2016 wordt ingezet is onderwerp van gesprek.

- *Herbezinning op koers voor versnelling Nul op de Meter*

De stroomversnelling Nul op de Meter heeft in 2015 teveel aandacht gevraagd zonder dat dit tot een grote versnelling heeft geleid. Bestuurders geven aan dit jammer te vinden en willen een heroverweging op deze koers maken. Ook hiervoor geldt dat landelijke ontwikkelingen aanleiding geven om hier sterk op in te zetten met het programma U-thuis.

Hoofdstuk 1 Inleiding

Voor u ligt een rapportage over anderhalf jaar samenwerking van de vijftien gemeenten in de regio Utrecht op het onderwerp ‘verduurzaming bestaande woningvoorraad particulier’,

te weten:

- Bunnik
- De Bilt
- Houten
- Lopik
- Montfoort
- Nieuwegein
- Oudewater
- Stichtse Vecht
- Utrecht
- Utrechtse Heuvelrug
- Vianen
- Woerden
- Wijk bij Duurstede
- IJsselstein
- Zeist

Energieakkoord in de regio

In september 2013 is door ruim 40 partijen, waaronder de VNG, het Energieakkoord voor duurzame groei (het SER Energieakkoord) ondertekend. Doel van dit convenant is om gezamenlijk te werken aan besparing van energiegebruik, vergroting van het aandeel duurzame energie en vergroting van de werkgelegenheid. Gemeenten spelen een belangrijke rol bij de realisatie van deze doelen.

Vanuit dit Energieakkoord is via de VNG geld beschikbaar gesteld om gemeenten te ondersteunen voor de vorming en doorontwikkeling van regionale allianties bestaande uit gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Deze regionale allianties werken toe naar rendabele business cases voor

de aanpak van energiebesparing en duurzame energieopwekking bij de particuliere woningeigenaar. Daarnaast zorgen zij voor een informatiepunt voor burgers, het zogenaamde Energieloket. Onder de vlag van de regionale alliantie ontstaan mogelijk lokale uitvoeringsallianties.

Programma U-Thuis

De filosofie van U-THUIS is dat de 15 deelnemende gemeenten voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar stellen voor U-THUIS. Op deze manier hoeft er zo min mogelijk extern ingehuurd te worden voor opzet en coördinatie. Hierdoor kan een groter deel van het van de VNG ontvangen budget gebruikt worden voor de uitvoering van projecten door U-THUIS. U-THUIS heeft in de ODRU en de NMU twee vaste samenwerkingspartners die meewerken in de verschillende werkgroepen en in de uitvoering van projecten. Daarnaast zijn er een aantal samenwerkingspartners die betrokken zijn bij een specifiek onderdeel zoals Bleeve voor het Energieloket en (H)eerlijk Wonen voor nul-op-de-meter.

U-THUIS staat voor:

- Brede bekendheid bij de woningeigenaren over het nut van en de mogelijkheden voor energiebesparing
- Herkenbare, voorspelbare en drempelarme klantreizen voor de belangrijkste types woningeigenaar/ woning combinaties
- Benutten en versterken van samenwerkingsverbanden
- Een structureel, betrouwbaar en fair-priced aanbod van oplossingen
- Creëren van voldoende goede voorbeelden van wonen 2.0 in de regio
- En - niet onbelangrijk - een duidelijke toename van het aantal energiebesparende maatregelen, klein en groot.
-

Uitgangspunten U-thuis

- Coalition of the willing

In dit Programma werken 15 gemeenten samen op thema's die voor hen relevant zijn rondom energiebesparing bij de particuliere eigenaar. Bij elk project of deelactiviteit bepalen gemeenten wie mee doet en wie niet. Wie zich aanmeldt voor een activiteit, doet volwaardig mee.

- Toegroeimodel

U-THUIS start in een regio waarin op dit moment al veel gebeurt, zowel door de gemeenten als in de samenleving. De invoering van dit Programma is er op gericht om deze lopende activiteiten meer aandacht te geven en waar mogelijk te versterken. Partijen spreken af om nieuwe initiatieven eerder en verder met elkaar af te stemmen en de samenwerkingsmogelijkheden zo actief te benutten. Projecten uit het programma U-thuis mogen niet vertragend werken voor projecten in gemeenten die al lopen. Geleerde lessen worden gedeeld met elkaar omdat U-thuis een lerende netwerkorganisatie is.

- Publiek private samenwerking

U-THUIS is een publiek programma dat echter alleen waarde heeft als actief de samenwerking met de doelgroep, de maatschappelijke partners, de hulplijnen en de marktpartijen wordt gezocht. Er werd toegewerkt naar business modellen voor energiebesparing bij de particuliere woningeigenaar zodat de activiteiten hierop ontwikkeld kunnen doorlopen, ook als de externe financiering van het rijk stopt.

- Samenwerking en exclusiviteit

U-THUIS biedt geen enkele hulplijn of marktpartij langdurige exclusiviteit. Wel kunnen op basis van aantoonbare kwaliteiten of garanties projectmatige samenwerkingsverbanden worden aangegaan.

- Kwaliteit boven regionale of lokale marktpartijen

U-THUIS werkt graag en misschien wel bij voorkeur samen met marktpartijen uit de U15-regio (economisch motief). In het programma is ook veel aandacht voor het enthousiasmeren en ondersteunen van deze partijen om een belangrijke rol te spelen bij de uitvoering van U-THUIS. Echter, kwaliteit is belangrijker dan herkomst. Daarom zal in voorkomende gevallen toch ook de ruimte aan marktpartijen buiten de regio worden geboden en soms zelfs de voorkeur worden gegeven. Dit moet vooral een prikkel zijn voor regionale marktpartijen om ook dit kwaliteitsniveau te halen. U-THUIS hanteert de regio als basis omdat marktpartijen toch al in (delen van) de regio werken. Marktpartijen die zo klein zijn dat de regio voor hen te groot is worden uitgedaagd samenwerking te zoeken om zo een regiodekking te krijgen.

Leeswijzer

In deze rapportage treft u wat er in 2015 is bereikt per project binnen het programma, waarbij kwantitatieve gegevens zijn aangevuld met kwalitatieve gegevens. Daarnaast is een nulmeting van de CO2 emissie in de deelnemende gemeenten en energieverbruik uitgevoerd (bron Energie in Beeld). Bovendien zijn de betrokken wethouders geïnterviewd over het programma U-thuis.

Tot slot zijn op basis van de tussenconclusies eindconclusies en aanbevelingen voor het uitvoeringsjaar 2016 geformuleerd.

Hoofdstuk 2 Methode

Voor het project U-thuis is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd. In een ex-post evaluatie onderzoek wordt teruggekeken op de behaalde resultaten van de projecten, waarbij gekeken wordt of de gestelde beleidsdoelstellingen zijn behaald. Daarvoor zijn de projecten kwalitatief en, waar mogelijk, kwantitatief geanalyseerd. Vanuit de gestelde doelstellingen en verwachtingen is gekeken of deze zijn gerealiseerd zijn of op schema liggen om te realiseren. Na deze analyse en beschouwing kunnen projecten worden bijgesteld en/of nieuwe projecten worden ontwikkeld.

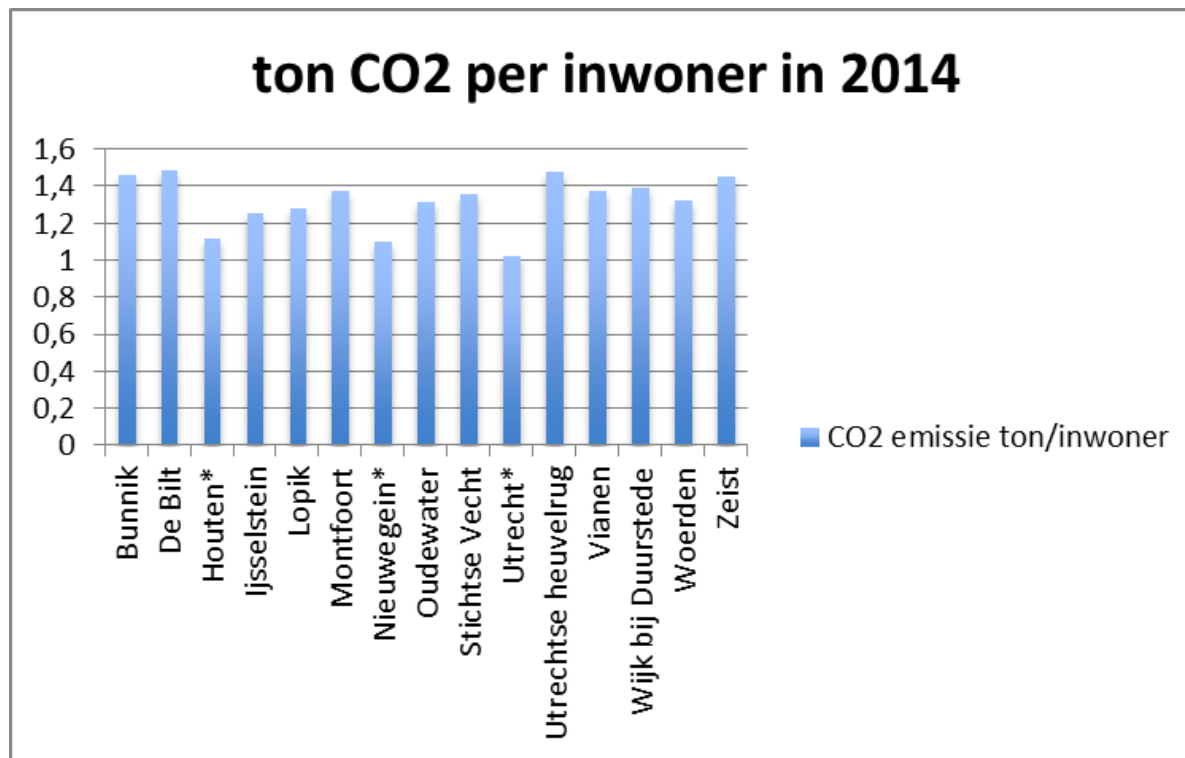
Gestart is met een beknopte beleidstheorie per project/instrument waarin is beschreven wat de beoogde werking is. Daarna zijn (meetbare) indicatoren benoemd waarvoor de resultaten zijn opgehaald. Op basis van de beleidstheorie en de indicatoren is een beknopte analyse gedaan. Belangrijk is om te beseffen dat het programma circa een jaar in uitvoering is, waarbij de meeste projecten een langere startfase nodig hebben, zoals BLEEVE waar eerst een website moest worden gebouwd. Dit is terug te zien in de gerealiseerde resultaten. Gezamenlijk met de deelnemers aan U-thuis zijn daarop een aantal conclusies geformuleerd. Indien gewenst zijn projecten aangepast of zullen nieuwe projecten in 2016 worden ontwikkeld.

Naast het verzamelen van de kwalitatieve en kwantitatieve gegevens over de uitvoeringsprojecten zijn daarnaast alle bestuurders van de U-thuis regio gevraagd om hun oordeel over het programma en de samenwerking te geven. De impressie van de bestuurders is omgezet in enkele aanbevelingen voor 2016.

Hoofdstuk 3 CO2 emissie en elektriciteit opwekking in 2014

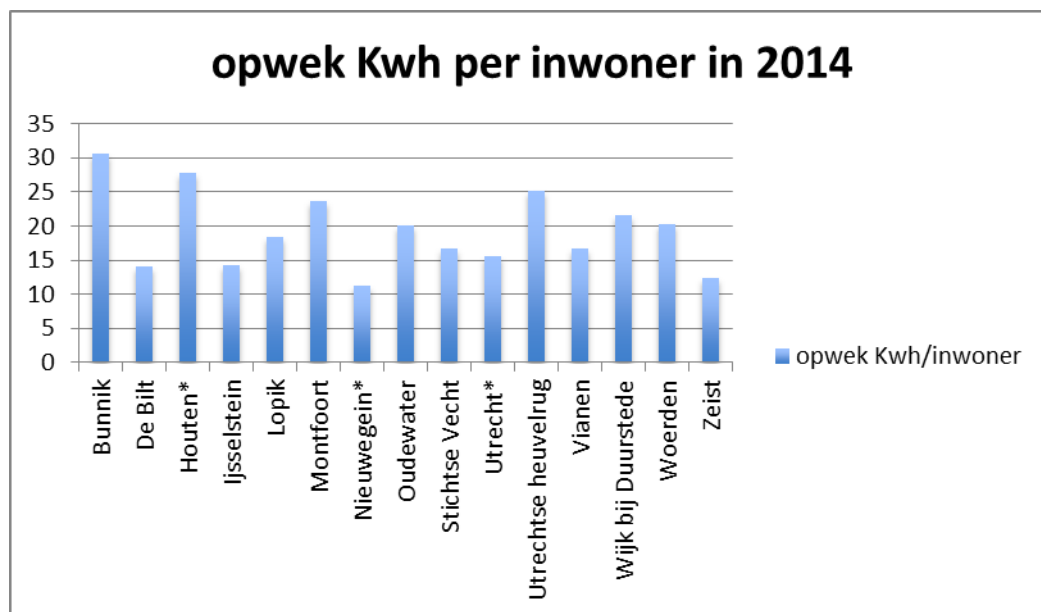
In bijlage 1 is een overzicht van de CO2 emissie (in ton) en energieverbruiken in de deelnemende gemeenten te vinden. Hiervoor is Energie in Beeld gebruikt, waarbij alleen de particulier aangemerkte verbruiken zijn gebruikt. Daarnaast is een overzicht van de door zonnepanelen opgewekte elektriciteit in de gemeente weergegeven. Het overzicht van 2014 moet worden gezien als een nulmeting, waarbij 2014 het actuele energieverbruik weergeeft. De actuele verbruiksgegevens van 2015 zijn pas over een jaar bekend, als alle jaarafrekeningen over 2015 voor bewoners zijn afgehandeld¹. Daarnaast is in drie van de deelnemende gemeenten stadsverwarming een bron van verwarming. Van deze bron zijn de verbruiken niet bekend. Dit betekent dat voor deze gemeenten een onderschatting van de CO2 emissie in 2014 wordt gerapporteerd.

¹ Als de meter bij een bewoner in december 2015 wordt uitgelezen, betekent dit dat pas in december 2016 een daadwerkelijk energieverbruik over het jaar 2015 kan worden gegeven.

* gemeenten met stadsverwarming. De gegevens van stadsverwarming ontbreken, waardoor een onderschatting van de CO2 uitstoot in 2014 voor deze gemeenten geldt.

Figuur 1: CO2 emissie in U-thuis gemeenten in 2014 per inwoner. Het gemeten particuliere energieverbruik is weergegeven. Brandstoffen voor vervoer zijn niet meegenomen. Bron: Energie in Beeld.

Figuur 2: Opwekking van elektriciteit in U-thuis gemeenten in 2014 per inwoner. De opgewekte elektriciteit komt uit het Productie-Installatie Register (PIR). Wanneer consumenten en bedrijven bij de netbeheerder of via www.energieleveren.nl melden dat zij een productie-installatie hebben, dan komen hun gegevens in het PIR te staan. Niet iedereen meldt zich, waardoor de dekkingsgraad van het PIR niet 100 procent is. De opgewekte elektriciteit kan zowel particulier als zakelijke opgewekte elektriciteit betreffen. Bron Energie in Beeld.

Hoofdstuk 4 Evaluatie Projecten U-thuis

Omschrijving aanpak Energie ambassadeurs
Begeleiden en trainen van bewoners om als energieambassadeur aan de slag te gaan met energiebesparing en duurzame energieopwekking.
Inzet van middelen
18.000 euro NMU en Energie U, gemeente uren voor werving en beperkte begeleiding
Beoogd doel (theorie)
We zetten een 'train de trainer' traject op met hulp van Energie-U zodat andere initiatieven uit het U10+ gebied kunnen leren van de bestaande kennis en ervaring. Daarnaast wordt ondersteuning geboden vanuit het netwerk van het Servicepunt van de NMU om maatwerk vragen te kunnen beantwoorden. Niet alleen met kennis maar ook met middelen om goede ideeën van onderop te ondersteunen. Bijvoorbeeld voor het laten ontwerpen en verspreiden van een flyer om de werving professioneel op te pakken. Een belangrijk vraagstuk binnen de training zal zijn hoe men de werving organiseert. Hiervoor wordt op regionaal niveau een workshop georganiseerd en vervolgens op 3 locaties in het U10+ gebied dieptesessies georganiseerd. De sessies beginnen elke keer met alleen de trekkers van de initiatieven uit de regio. Met hen wordt doorgenomen hoe een energieambassadeurstraject verder vorm gegeven kan worden. Het tweede gedeelte van de sessie is bedoeld voor belangstellenden om energieambassadeur te worden. Energie-U zal hiervoor de training verzorgen gebaseerd op de ervaring in de gemeente Utrecht.
Verwachte resultaten
• 1 regionale workshop over werving energieambassadeurs • 3 dieptesessies met lokale energie initiatieven over hoe het traject op te zetten • 3 trainingen van energieambassadeurs • 12 energie initiatieven die aangehaakt zijn en 6 initiatieven die een extra project opzetten rondom energieambassadeurs • 30 energieambassadeurs direct getraind • 100 nieuwe energieambassadeurs als indirect gevolg van het project
Relatie met andere projecten, activiteiten
Dit project heeft een relatie met Zonnetour/Bespaartour, Aanjagen nieuwe initiatieven, online energieloket Bleeve.nl
Analyse indicatoren
Uitgevoerd tot en met eind 2015

- 1 regionale workshop over werving energieambassadeurs
- 1 dieptesessie met lokale energie initiatieven over hoe het traject op te zetten
- 6 trainingen van energieambassadeurs
- 12 energie-initiatieven die aangehaakt zijn
- 4 initiatieven die een extra project opzetten rondom energieambassadeurs
- 75 energieambassadeurs direct getraind
- ? nieuwe energieambassadeurs als indirect gevolg van het project (we hebben minder het train de trainer concept opgezet en meer samen met initiatieven trainingen gegeven)
- Energieambassadeurs komen uit 12 van de 15 U-Thuis gemeenten

Energieambassadeurs per gemeente

- Bunnik: 6
- De Bilt: 6
- Houten: 14
- Lopik: 0
- Montfoort: 2
- Nieuwegein: 9
- Oudewater: 0
- Stichtse Vecht: 6
- Utrecht: 70
- Utrechtse Heuvelrug: 6
- Vianen: 0
- Woerden: 2
- Wijk bij Duurstede: 4
- IJsselstein: 3
- Zeist: 20

Conclusie

Het beoogde doel is bereikt.

We hebben extra trainingen gegeven omdat uit de trainingen van mei/juni naar voren is gekomen dat er wensen waren om extra verdieping te hebben op een aantal onderwerpen zoals bijvoorbeeld de warmtecamera.

Door deze regionale aanpak zijn er in meer gemeenten energie-ambassadeurs aan de slag gegaan. In totaal zijn er energieambassadeurs uit 12 van de 15 U-Thuis gemeenten getraind, dit is een mooi resultaat. Ook in een aantal wijken/gemeenten zijn nieuwe groepen ontstaan.

In een paar gemeenten kwamen er echter geen of te weinig energie ambassadeurs naar voren om een mooi netwerk te vormen. De vraag is of

hiervoor een andere werving moet worden ingezet en/of andere middelen effectiever zijn omdat bewoners niet te activeren zijn voor energie activiteiten in de wijk. Dit pakken we in 2016 gezamenlijk op.

In 2016 is voortzetting van het trainen en in beperkte mate begeleiden/werven van energie-ambassadeurs wenselijk.

Omschrijving aanpak Zonnetour
Helpen van initiatiefnemers in U-thuis gemeenten bij het organiseren van een zonne-actie.
Inzet van middelen
35 uren NMU + aantal uur van deelnemende gemeente
Beoogd doel (theorie)
Om de uitrol van zonne-initiatieven bij particulieren te versnellen willen we initiatiefnemers die in gemeente, buurt of wijk een zonne-actie willen organiseren helpen bij de opzet van hun actie. Het gaat dan om het bieden van een draaiboek voor het organiseren van een nieuwe activiteit. Het doel is daarmee 15 initiatiefnemers te ondersteunen. Verwachte resultaten: - 1 draaiboek - 1 regionale aftrap georganiseerd - 15 initiatieven/activiteiten over vier U-thuis gemeenten ondersteund.
Relatie met andere projecten, activiteiten
Dit project heeft een relatie met Bespaartour, Aanjagen nieuwe initiatieven, Bleeve, energie ambassadeurs.
Analyse indicatoren
• 1 draaiboek gerealiseerd. • 1 regionale aftrap met 80 deelnemers in het provinciehuis georganiseerd • 20 initiatieven/activiteiten ondersteund. Dit waren wel allemaal activiteiten/initiatieven die al plaats vonden
Conclusie
Het doel is bereikt. Waarbij door de late start is aangehaakt bij bestaande activiteiten in de betreffende gemeenten en we niet zelf nieuwe activiteiten hebben opgezet. De Zonnetour heeft bijgedragen dat deze activiteiten extra onder de aandacht zijn gekomen en ondersteuning hebben gekregen bij de organisatie. In 2016 willen we pro-actiever ook zelf activiteiten opzetten vanuit U-Thuis / gemeente / NMU in combinatie met lokale initiatieven.

Omschrijving aanpak Bespaartour
Helpen van initiatiefnemers in U-thuis gemeenten bij het organiseren van een bespaaractie.
Inzet van middelen
35 uur NMU+ aantal uur voor deelnemende gemeente
Beoogd doel (theorie)
Om de uitrol van zonne-initiatieven bij particulieren te versnellen willen we initiatiefnemers die in gemeente, buurt of wijk een bespaar actie willen organiseren helpen bij de opzet van hun actie. Het gaat dan om het bieden van een draaiboek voor het organiseren van nieuwe activiteiten. Het doel is daarmee 15 initiatiefnemers te ondersteunen.
Verwachte resultaten: - 1 draaiboek - 1 regionale aftrap georganiseerd - 15 initiatieven/activiteiten over 4 U-thuis gemeenten ondersteund.
Relatie met andere projecten, activiteiten
Dit project heeft een relatie met zonnetour, Aanjagen nieuwe initiatieven, Bleeve
Analyse indicatoren
• 1 draaiboek gerealiseerd. • 1 regionale aftrap georganiseerd op 23 september in het provinciehuis met ruim 80 deelnemers. • 20 initiatieven/activiteiten ondersteund, waarvan een aantal zelf geïnitieerd vanuit U-Thuis/gemeente.
Conclusie
Het doel is bereikt.
We zijn met de Bespaartour pro-actiever geweest dan met de Zonnetour doordat we meer tijd hadden om de activiteiten voor te bereiden. Meerdere initiatiefnemers wilden graag aanhaken, maar konden hun activiteit nog niet rond krijgen en zij zouden in 2016 graag willen aanhaken. In 2016 is voortzetting van de bespaartour dus aan te raden. Het zou dan ook raadzaam zijn om in te spelen op de witte vlekken in het gebied waar nog geen activiteiten georganiseerd worden.

Omschrijving aanpak Nieuwe energie initiatieven aanjagen
Initiatiefnemers van onderop aanjagen en ondersteunen zodat er (nieuwe) stappen worden gezet in energiebesparing en duurzame energieopwekking.
Inzet van middelen
35 uur NMU+ beperkt aantal uur voor betreffende gemeente
Beoogd doel (theorie)
De verwachting is dat er veel bewoners zijn die een energie initiatief met buurt, wijk of vereniging willen starten, zoals bv een gezamenlijk inkoop van zonnepanelen. Zowel ambtenaren als initiatiefnemers hebben behoefte aan onafhankelijke informatie en een handboek om energie initiatieven in de gemeente te ondersteunen. Daarom zijn zowel sessies voor ambtenaren als adviesgesprekken met initiatiefnemers onderdeel van dit project.
Te verwachten resultaten: - 3 nieuwe energie initiatieven aangejaagd - 3 informatiebijeenkomsten georganiseerd - 3 startbijeenkomsten georganiseerd - 9 adviesgesprekken met initiatiefnemers gevoerd.
Relatie met andere projecten, activiteiten
Dit project heeft een relatie met de zonne-energie en bespaartour.
Analyse indicatoren
• 3 nieuwe energie initiatieven aangejaagd (Energiegroep Bunnik, Hoeven Energie en energieambassadeurs Utrechtse Heuvelrug. Energie coöperatie Nieuwegein is net gestart) • 2 interne bijeenkomsten van gemeenten geweest over hoe om te gaan met een nieuw energie initiatief (Woerden, Montfoort) • 3 startbijeenkomsten voor initiatiefnemers georganiseerd (Bunnik, Hoeven (Houten), Nieuwegein (energie coöperatie). • 11 adviesgesprekken met initiatiefnemers gevoerd (Bunnik 2x, Hoeven 2x, Nieuwegein 1x, Energie-U 2x, Zeist 1x, Oudewater 2x, Stichtse Vecht 1x) Energie initiatieven per gemeente (*= 1 nieuw initiatief in 2015) • Bunnik: 1*

• De Bilt: 1 • Houten: 3* • Lopik: 0 • Montfoort: 0 • Nieuwegein: 2* • Oudewater: 0 • Stichtse Vecht: 2 • Utrecht: 10 • Utrechtse Heuvelrug: 2 • Vianen: 0 • Woerden: 0 • Wijk bij Duurstede: 1 • IJsselstein: 1 • Zeist: 2
Conclusie Drie van de vier doelen zijn bereikt. Er zijn geen brede informatiebijeenkomsten geweest voor bewoners, aangezien de lokale partijen (gemeenten, initiatieven) dit niet een meerwaarde vonden hebben. Er was op andere momenten wel ruimte voor ontmoetingen: duurzaamheidscafé, energietafels, trainingen energie-ambassadeurs, etc... Beschouwing/analyse We hebben vanuit U-Thuis niet direct nieuwe initiatieven aangejaagd, maar we hebben wel nieuwe initiatieven ondersteund die vanuit de bewoners zijn opgekomen (Energiegroep Bunnik, de Hoeven Energie (Houten), Energieambassadeurs Utrechtse Heuvelrug, Energieambassadeurs Nieuwegein). Deze 4 initiatieven hebben allemaal zowel vanuit de gemeente als vanuit de NMU ondersteuning gekregen. In 2016 kunnen we verder kijken naar de witte vlekken die er nu nog in het U-Thuis gebied zijn (Woerden, Montfoort, Vianen, IJsselstein, Lopik). Een aantal van deze gemeenten heeft al wel energieambassadeurs die de trainingen in 2015 hebben gevolgd en zij zouden de basis kunnen vormen voor een nieuw energie-initiatief. In Woerden start begin 2016 het aanjagen van nieuwe initiatieven middels een prijsvraag.

Omschrijving aanpak Betrekken markt bij U=thuis
Stimuleren van marktpartijen om een goed aanbod neer te leggen bij bewoners.
Inzet van middelen
Circa 300 uur gemeenten én ODRU in 2015
Beoogd doel (theorie)
Om meer energiebesparing in bestaande particuliere bouw aan te jagen is het nodig om de aanbiedende marktpartijen in de regio te informeren over U-thuis en welke activiteiten gemeenten uitvoeren, zoals bespaar- en zonnetour, energieambassadeurs en Bleeve. Hiernaast is het streven een intentieverklaring met de marktpartijen te maken over samenwerking in het kader van U-Thuis, waarbij het doel is dat marktpartijen staan voor een kwalitatief goed aanbod van verduurzamende maatregelen en hun dienstverlening inrichten op het vergemakkelijken van de klantreis van bewoners (incl. verminderen obstakels). We beogen dat koplopers van de uitvoerende bedrijven zullen zich inzetten voor U-thuis als regionaal programma, d.m.v. bijvoorbeeld het draaien van pilotprojecten, het oppakken van praktijkcases en proposities verduurzamende renovatie, deelname aan Bleeve en campagnes. Resultaten 2015: - intentieverklaring voor samenwerking met aanbieders in de regio in de maak, waarbij een commitment wordt gevraagd aan bedrijven die bewezen kwalitatief goed werk te leveren en een intrinsieke motivatie hebben om de woningen te verduurzamen. - Via de brancheverenigingen UNETO-VNI en Bouwend Nederland zijn de aanbieders (aangesloten leden) in de regio geïnformeerd over U-thuis - 6 informatie- en overlegbijeenkomsten voor aanbieders in de regio -
Relatie met andere projecten, activiteiten
Dit project heeft een relatie met initiatieven van onderop (vraag en aanbod samenbrengen) zonnetour, bespaartour, Bleeve, ondersteuning lokale bewonersinitiatieven energiebesparing en duurzaamheid.
Indicatoren

- 6 informatiebijeenkomsten met aanbieders uit de regio georganiseerd
- Leden brancheverenigingen van de aanbieders in de regio zijn geïnformeerd over U-thuis
- Tekst samenwerkingsovereenkomst wordt opgesteld

Beschouwing/analyse

Vooralsnog zijn alleen bedrijven (10) bij deze bijeenkomsten en overleggen aangehaakt die koploper zijn op het gebied van verduurzamende maatregelen aan huis.

Er is om de maand een plenair overleg tussen ambtelijke vertegenwoordigers van U-Thuis, de koploperbedrijven en Stichting (H)eerlijk Wonen. Er zijn vier werkgroepen ontstaan die zich buigen over de specifieke thema's: positioneren, rendement en waarden van het aanbod, het faciliteren van de klantreis en kwaliteitsborging (waarmerk).

Het ondertekenen van een intentieverklaring (white paper) voor samenwerking staat gepland voor voorjaar 2016. Het document is nu in de maak.

Omschrijving aanpak BLEEVE
Het realiseren van een online energieloket waar bewoners terecht kunnen voor informatie.
Inzet van middelen
€ 27.500 voor een half jaar voor de website in 2015. Daarnaast uren inzet vanuit gemeenten (voor communicatie, afstemming, doorgeven feedback optimalisering functionaliteiten)
Beoogd doel (theorie)
Een van de pijlers voor de samenwerking van gemeenten in het kader van het Energieakkoord en de VNG ondersteuning is het inrichten van een regionaal energieloket. Hiervoor heeft U-thuis gekozen samen te werken met www.bleeve.nl De inzet van Bleeve heeft als doel om meer bewoners over te halen tot het treffen van energiebesparende maatregelen, door hierover laagdrempelig, helder en onafhankelijk online informatie aan te bieden. Het Bleeve concept richt zich op het ontwikkelen van een sociale marktplaats voor energiebesparing. Door een 'in de buurt' functie beoogt de site communities van bewoners op te kunnen bouwen die met elkaar kennis en ervaring delen alswel collectieve inkopen kunnen organiseren via de site. Aanbieders worden op criteria geselecteerd, en na een screening kunnen zij zich tegen een kleine vergoeding presenteren bij het loket en bewoners. Dit gebeurt om de kwaliteit van het aanbod te borgen. Ook stelt dit Bleeve in staat garant te staan voor de werkzaamheden van haar deelnemende bedrijven. Door actief te meten hoe en waarnaar mensen zoeken, zal het loket continu worden verbeterd om klantvriendelijk informatie te verstrekken. Om de samenwerking in de regio te benutten zullen gezamenlijke communicatiesjablonen worden gemaakt over: - Bleeve - Zonnekaart - Uitrol slimme meters Voor 2016 maken we afspraken met Bleeve over: • Toename bezoekers Bleeve • Toename gebruikstevredenheid Bleeve onder bezoekers

- Toename aanbieders op Bleeve
- Realisatie garantieregeling op maatregelen via Bleeve
- Toename aangesloten regio's op Bleeve voor bredere bekendheid en vertrouwen

Relatie met andere projecten, activiteiten

Bleeve heeft een link met (de inzet van U-Thuis op het faciliteren van) initiatieven van onderop. Dit omdat het wordt ontwikkeld voor bewoners, en met veel input van testgebruikers. Deze testgebruikers worden actief benaderd op activiteiten voor lokale energie-initiatieven, opdat de site voldoet aan de behoefte van de initiatiefnemers.

Bleeve heeft ook een link met de inzet van U-Thuis om samen te werken met aanbieder van maatregelen in de regio.

Bleeve wordt deels ingezet als monitoringstool voor het programma U-Thuis.

Analyse indicatoren

Resultaten 2015:

- circa 2400 unieke bezoekers op Bleeve/energieloket, waarvan 17 % (408) in de U-Thuis regio (circa 170 uit Utrecht, 40 uit Zeist, 15 uit Nieuwegein, 13 uit Bunnik, 11 uit Oudewater, 11 uit Utrechtse Heuvelrug, 10 uit Houten, 5 uit IJsselstein, 5 uit Woerden)
- circa 400 uitgevoerde huisscans in de regio
- 35 aanbiedende partijen op Bleeve te vinden waarvan 22 uit de regio U thuis. (5 uit Utrecht, 2 uit Houten, 3 uit IJsselstein, 2 uit Bunnik, 3 uit Wijk bij Duurstede, 3 uit Zeist, overige enkelen uit andere gemeenten)
- circa 50 offerteaanvragen in de regio (nog slechts een handjevol maatregelen in 2015 uitgevoerd)

Indicator voor 2016 maar nog niet voor 2015

- Conversie bezoekers naar transacties/uitvoering via Bleeve

Beschouwing/analyse

Bleeve is in 2015 van start gegaan. In het voorjaar ging de betaversie online en na die een half jaar door gebruikers te hebben getest is Bleeve geheel live gegaan. Het eerste halfjaar heeft zo in het teken gestaan van het soepel werkend krijgen van het energieloket (kinderziektes eruit halen, optimaliseren functionaliteiten). In 2016 zal Bleeve verder functionaliteiten en community uitbouwen.

Omschrijving aanpak Pilot verduurzamen VvE's
Het informeren en ondersteunen van besturen van VvE's bij energiebesparing en duurzame energieopwekking.
Inzet van middelen
€ 27.000 voor 2015 en 2016+aantal ambtelijke uren bij deelnemende gemeenten.
Beoogd doel (theorie)
Een aantal gemeenten in de regio hebben particulieren woningen in VvE's, waarbij het lastiger is om energiebesparende maatregelen aan het gebouw te nemen omdat alle leden van de VvE daar inspraak op hebben. Tegelijkertijd bieden VvE's grote kansen om op grotere schaal energie besparing te realiseren. De project richt zich op de bestuursleden van VvE's om hen te betrekken, informeren en ondersteunen bij het onderwerp energiebesparing. Stappen: 1. VvE selectie, afstemming met gemeenten, werving 2. Opzetten cursus met expertise van collega-organisaties (zoals VvE belang, Energiesprong, etc.) 3. Communicatiestrategie en campagnetraject VvE's 4. Instrumentenmix aanbod VvE's 5. Gerichte en specifieke ondersteuning VvE's Te verwachten resultaten - Realisatie cursus aan VvE 's in deelnemende gemeenten (bestaande uit verschillende bijeenkomsten, gericht op kennis over bouwkundige, financiële en organisatorische aspecten) - Minimaal vijf VvE's nemen deel - 1 VvE neemt binnen een jaar energiemaatregelen en communiceert daarover, ondersteund door project
Relatie met andere projecten, activiteiten
Dit project heeft een relatie met het aanjagen energie-initiatieven, regionaal aanbod, communicatie / BLEEVE, Bespaartour.
Analyse indicatoren
• Het project is van start gegaan in 2015 • Heeft op de regionale dag van VvE Belang plenair aandacht gehad.

- Eerste kwartaal 2016 gaat de cursus voor VvE's van start.

Beschouwing/analyse

Het project VvE is nog niet van start gegaan. Nieuwe planning is vormgeving cursus en communicatie en werving hierover begin 2016.

Omschrijving aanpak Communicatie
Het faciliteren van deelnemende gemeenten U-thuis bij de externe communicatie.
Inzet van middelen
Uren collega's deelnemende gemeenten. Overlap met project Bleeve
Beoogd doel (theorie)
Invulling online energieloket, zie project Bleeve
Communicatiesjablonen bijvoorbeeld voor de uitrol slimme meters
Relatie met andere projecten, activiteiten
Dit project heeft een relatie met het aanjagen van energie initiatieven, energieambassadeurs, bespaar- en zonnetoer en de marketing/ profilering van U thuis, Bleeve als energieloket.
Analyse indicatoren
• Communicatie sjabloon zonnekaart • Communicatiesjabloon uitrol slimme meters • Communicatiesjabloon rondom lancering Bleeve • Format voor raadsinformatiebrief over U thuis en NOM.
Beschouwing/analyse Afgelopen jaar is ingezet op faciliteren andere werkgroepen met communicatie en maken van sjablonen en ondersteunen richting de gemeentelijke communicatieafdeling. Komend jaar willen we de rol van communicatie en marketing verder onderzoeken. Samen met de werkgroep marketing is onderzocht of U thuis een merk moet zijn, of op de achtergrond zonder profilering. Samen met een expert (strippenkaart) is onderzocht wat mensen motiveert en prikkelt om energiezuiniger te gaan wonen en hoe we het onderwerp 'sexy' kunnen maken. Hiervoor is een eerste bijeenkomst gehouden samen met expert. Voor 2016 is een sessie gepland om in een gezamenlijke bijeenkomst van U15 te kijken hoe we communicatie komend jaar gaan inzetten. En hoe we inwoners kunnen bereiken en bepalen wat onze rol daarbij is/kan zijn.

Omschrijving aanpak Studentenonderzoek motivatie bewoners verduurzaming
Studenten voeren een opdracht uit om de motivatie van U-thuis bewoners voor verduurzaming te onderzoeken.
Inzet van middelen
300 euro per maand stagevergoeding+ beperkt aantal gemeentelijke uren voor begeleiding.
Beoogd doel (theorie)
Om de effecten van de inzet van U-thuis te meten vragen we studenten om onderzoeken uit te voeren naar draagvlak en beweegredenen particuliere woningeigenaren. Eveneens zullen aanbiedende partijen in de regio worden ondervraagd. Te verwachten resultaten - 8 studenten leveren een bijdrage aan het U-thuis project - er zijn twee rapportages per jaar over beweegredenen particuliere woningeigenaren en aanbiedende partijen - in 15 gemeenten is een draagvlak onderzoek uitgevoerd.
Relatie met andere projecten, activiteiten
U-thuis in het geheel
Analyse indicatoren
- 1 rapportage over draagvlak en beweegredenen woningeigenaren gemaakt - 7 studenten hebben een bijdrage geleverd aan U-Thuis project - In 3 gemeenten is een draagvlak onderzoek particuliere woningeigenaren uitgevoerd (Utrecht, Zeist en Montfoort) - De vier conclusies uit het onderzoek bevestigden de onderwerpen die we met U-Thuis aan pakken als Energieambassadeurs en een onafhankelijk informatiepunt.
Beschouwing/analyse
In 2016 gaat een nieuwe groep studenten een vervolg onderzoek doen. Dit onderzoek willen we toch beperken tot twee hooguit drie gemeenten om zo een verdiepingsslag te maken op de gesignaleerde belemmeringen.

Omschrijving aanpak Nul Op de Meter
Het realiseren van voorbeelden van NOM woningen in diverse deelnemende gemeenten.
Inzet van middelen
€ 45.000 voor inzet Stichting (H)eerlijk Wonen + inzet uren gemeenten
Beoogd doel (theorie)
Provinciebreed is afgesproken dat er 50.000 woningen (bouwjaar 60-70) nul op de meter worden gerealiseerd, zowel in de sociale woningbouw als particulier eigenaarschap. Het doel van het pilottraject is dat een NOM woningrenovatie een serieus en betaalbaar optie is waarbij de woning in één keer naar NOM gebracht wordt. NOM woningrenovatie is een relatief nieuw concept wat inzet vraagt van verschillende stakeholders, waaronder de gemeenten. Gemeenten zien naast de rol van vergunningverlener ook een meer aanjagende rol. 10 van de 15 U-THUIS gemeenten heeft naast het ondertekenen van de Greendeal Stroomversnelling Koop ook geld beschikbaar gesteld voor het Nul-op-de-meter markt introductiefonds (NOMMIF van de EBU). U-THUIS neemt tijdens de pilotfase de werving particulieren voor NOM-woningrenovatie in haar werkgebied op zich. Voor de begeleiding van 10 huiseigenaren heeft U-THUIS Stichting (H)eerlijk Wonen aangetrokken. Te verwachten resultaten: - 10 pilotwoningen in 2015
Relatie met andere projecten, activiteiten
Bleeve, aanjagen energie-initiatieven van onderop.
Analyse indicatoren
• 10 geïnteresseerde woningeigenaren die binnen de voorwaarden passen
Het verwachte doel is niet bereikt.
Beschouwing/analyse

De werving van kandidaten is overwegend achtergebleven omdat een goed kwalitatief aanbod er nog niet is. Vanuit het project Stroomversnelling zijn een aantal aanbieders in de regio aan de slag gegaan.

Vooralsnog blijkt een NOM woningrenovatie technisch haalbaar, de kosten voor een dergelijke renovatie zijn hoog. Bovendien zijn de risico's niet voldoende verdeeld over de deelnemende partijen. Ook duurt het traject van interesse tot daadwerkelijk de start van de werkzaamheden relatief lang.

De focus lag op de aanpak via de Stroomversnelling Koop en dat we in onduidelijkheid zitten over de marsroute van de provincie.

De discussies over Nul op de Meter en het opzetten van een regionale regieorganisatie op dit thema heeft veel capaciteit gevraagd. Het resultaat is dat 10 gemeenten zich hebben gecommitteerd aan de aanpak, echter de uitvoering van de voorbeeldprojecten verdienen een versnelling. Voor 2016 wordt ingezet op het verkrijgen en begeleiden van 100 initiatiefnemers in de regio om tot Nul op de Meter renovaties te komen.

Hoofdstuk 5 Resultaten bewonersenquête

In 2015 is er door de studenten van de UU een enquête uitgevoerd 'Van G naar Beter'. In opdracht van U-Thuis wordt in dit rapport antwoord gegeven op de vraag: Hoe kunnen particuliere woningeigenaren in de regio Utrecht worden gestimuleerd tot het nemen van energiebesparende maatregelen in hun woningen? Er is gebruikt gemaakt van een literatuur studie en er zijn enquêtes afgenomen onder bewoners in Montfoort, Utrecht en Zeist.

Conclusie Van G naar Beter

Bewoners hebben vooral gebruikt gemaakt van isolatie en dubbelglas en een groot deel geeft aan verder geïnteresseerd te zijn in andere energiebesparende maatregelen. Daarnaast scoren grote gemeenten beter dan kleine als het gaat om het nemen van energiebesparende maatregelen. De belangrijkste stimuli volgens zowel de literatuur als de resultaten van de enquête en interviews is kostenbesparing. Daarnaast speelt heldere communicatie een belangrijke rol. De gevonden barrières sluiten dan ook aan op het punt communicatie. Onduidelijkheden en het gebrek aan informatie is voor veel mensen een barrière in het nemen van energiebesparende maatregelen. Daarnaast zijn hoge installatiekosten een barrière waardoor veel bewoners energiebesparende maatregelen niet nemen.

Hieruit blijkt dat een afgestemde informatievoorziening belangrijk is. Daarnaast ligt er een kans in nieuwe media en ICT om zoveel mogelijk bewoners een persoonlijke aanpak te geven zonder dat daar teveel manuren en kosten aan zijn verbonden.

Het onderzoek bood extra argumenten voor de keuze van een energieloket op basis van social media BLEEVE. Zo krijgen de U-thuis gemeenten meer inzicht in de motivaties van de bewoners om met energiebesparing in hun woning aan de slag te gaan. In bijlage 2 zijn enkele opvallende resultaten uit het studenten onderzoek opgenomen.

Hoofdstuk 6 Financiële verantwoording

	Begroting* (€)	Begroting**(€)	Besteding/ontvangen	Verplichting
			t/m 31/12/15	
VNG ondersteuning- structuur	400.000	406.821	203.295	203.526
Uitgaven organisatie	-70.000	-70.000	-4.393	-60.607
Uitgaven projecten	-150.000	-252.809	-198.902	-133.907
Nog beschikbaar / toewijsbaar	€ 180.000	€ 84.012	€ 0	€ 9.012

* vastgesteld oktober 2014

**bijgesteld juni 2015

Hoofdstuk 7 Bestuurlijke impressies U-thuis

Voor deze rapportage is een interviewronde langs de bestuurders gedaan om te kijken hoe zij aankijken tegen deze door de VNG gestimuleerde gezamenlijk aanpak. Hieronder de conclusies die zijn opgehaald bij de wethouders die binnen U15 verantwoordelijk zijn voor U-thuis.

Bestuurders van de Energietransitietafel enthousiasmeren elkaar. De tafel wordt steeds in een andere gemeente gehouden. De ontvangende gemeente presenteert kort een duurzaamheidsproject.

- Wethouders waarderen de samenwerking U-Thuis en de bestuurlijke duurzaamheidstafel voor de kennisdeling en het enthousiasmeren van elkaar. Dankzij de samenwerking worden goede voorbeelden gedeeld.
- Het is voor meerdere wethouders ook een meerwaarde dat U-Thuis en de duurzaamheidstafel er is om anderen binnen hun eigen gemeente te enthousiasmeren, waaronder het college en de gemeenteraad.
- Alle wethouders willen de samenwerking voortzetten. Er leven wel verschillende gedachten over de vorm van voortzetting. Die gaat van houden bij de huidige vorm tot het neerzetten van een strakkere organisatie.
- Nul op de Meter heeft teveel aandacht gevraagd in de bestuurstafel in vergelijking met andere onderwerpen die bijdragen aan het verduurzamen van de particuliere woningvoorraad.
- Bijna alle wethouders willen van NOM loslaten en gaan inzetten op energiebesparing of 'bijna' NOM.
- Er is nu nog weinig zichtbaar resultaat in termen van verduurzaamde woningen. Er is bij een aantal bestuurders geen beeld van de activiteiten die binnen het programma worden uitgevoerd. Dit sluit ook aan op opmerkingen als meer communicatie en voorbeelden laten zien.
- De wethouders verschillen als het gaat over de focus van U-thuis. Er zijn gemeenten die zich willen richten op bijna NOM, een gemeente meer op de vraagkant en een paar die juist meer focus willen op de aanbodkant met product-marktcombinaties.

Voor met name de kleine gemeenten is U-Thuis een belangrijke buitenboordmotor om de verduurzaming van de woningvoorraad in beweging te krijgen. Kleine gemeenten zijn kwetsbaar en smal en hebben behoefte aan een dergelijke samenwerking.

- Het verzoek is om, nu de provincie de energietransitie weer op de coalitieagenda heeft staan, de samenwerking met hen te zoeken.
- Een aantal wethouders geeft aan dat U-Thuis ook kan samenwerken om te zorgen dat nieuwbouwwoningen energieneutraal uitgevoerd worden.
- Een aantal wethouders waardeert de inzet op de beweging van onderop, zoals energieambassadeurs aangezien zij dicht bij de vraag zitten.

Hoofdstuk 8 Eindconclusies en aanbevelingen U-thuis

Uit de deelconclusies van de verschillende onderdelen van dit rapport zijn de volgende eindconclusies en aanbevelingen gemaakt.

- Het U-thuis programma heeft geleid tot een intensieve samenwerking tussen de U15 gemeenten in de regio op het gebied van energiebesparing en duurzaamheid.

De aanleiding om (gedwongen) samen te werken in een regionaal energieloket heeft geleid tot een stevige samenwerking tussen de U15 gemeenten. Naast de versnelling op Nul op de Meter en het regionale energieloket en de andere acht projecten uit het programma U-thuis is een samenwerking tot stand gebracht op naastliggende onderwerpen zoals smart solar charging (vehicle2grid laden met zonne-energie), voedsel en circulaire economie.

- Het U-thuis programma leidt tot concrete projecten voor bewoners in de regio om de verduurzaming van de particuliere woningbouw te versnellen.

Concrete projecten waarvan bekend was dat deze in één of meerdere U-thuis gemeenten goed werkten, zijn in regionaal verband verspreid. Zo zijn er trainingen voor en door energieambassadeurs gegeven en is gestart met een pilot voor VvE's gebaseerd op eerdere opgedane ervaringen. Dit betekent dat er een lerende netwerkorganisatie is ontstaan tussen zowel gemeenten als ook de bewoners van die gemeenten.

- Er is een regionaal energieloket gebaseerd op social media opgezet te weten BLEEVE

In opdracht van U-thuis is een regionaal energieloket BLEEVE van start gegaan. Naast informatie voorziening aan de bewoners van de regio monitort en evalueert BLEEVE continue waar bewoners op zoeken of op zoek naar zijn. Zo kan het loket steeds aan de wensen van de bewoners worden aangepast. Hoewel er in sommige gemeenten discussies zijn over de vermenging van commerciële en maatschappelijke belangen bij het loket (het loket vraagt een bijdrage van bedrijven om op het loket te adverteren) is er bewust voor gekozen om dit business model vanaf het begin te gebruiken aangezien niet bekend is of er na 2016 (maatschappelijk) geld beschikbaar blijft om het loket te ondersteunen. Door vanaf het begin een business model te introduceren is voortzetting van het loket georganiseerd.

- De beschikbare capaciteit voor de uitvoering van de projecten en het programma U-thuis is kwetsbaar.

De ervaring leert dat de meeste gemeenten slechts beperkt capaciteit reserveren voor energiebesparing in bestaande koopwoningen en voor de werkzaamheden voor U-THUIS. Dit maakt de U-THUIS organisatie kwetsbaar. Het alternatief is om meer externe capaciteit in te huren die ten koste

gaat van het programmabudget. Aangezien onduidelijk is of na 2016 rijks geld beschikbaar is moet bij voorzetting van U-thuis hiervoor een oplossing worden gevonden. Wij onderzoeken de mogelijkheden voor financiering na 2016.

Voor 2016 is gekeken naar een (her)bezetting van de werkgroepen om tot een betere verdeling, en betere inzet van aanwezige capaciteiten en een nieuwe prioritering van de uitvoeringsprojecten te komen. De projecten die goed lopen (initiatieven van onderop, zonne- en bespaartoer) worden voortgezet, extra capaciteit is gezet op die werkgroepen die zich richten op U-thuis na 2016 en het verbinden van de marktpartijen in de regio aan het project. Daarnaast zal extra aandacht aan de communicatie namens U-thuis worden gezet. U-thuis zal niet breed als merk in de regio worden ingezet; omdat de inschatting is dat gemeenten de beste afzender richting bewoners is. Wel zal een gezamenlijke communicatiestrategie worden uitgewerkt, waarin duidelijke afspraken omtrent communicatie van de projecten van U-thuis is opgenomen. Tot slot is het belangrijk om de successen en ervaringen meer te delen in de gemeente en met de regio.

- Versterken lerende organisatie en verstevigen programma-organisatie is wenselijk

De landelijke ontwikkelingen bieden de kans om tot een versnelling te komen onder andere door het beschikbaar komen van landelijke subsidies voor het treffen van energiebesparende maatregelen voor zowel particulieren als VvE's. Als U-thuis zetten we in op het verkrijgen van een pilotstatus met als doel om een versnelling voor de verduurzamen van de particuliere woningbouw te komen. Ook het zoeken van de regionale samenwerking met de provincie kan een versteviging voor het programma U-thuis bieden.

- Meer inzet op verbinden van de marktpartijen in de regio aan U-thuis

In 2015 zijn er gesprekken gevoerd en bijeenkomst belegd om de marktpartijen te verbinden aan de U-thuis aanpak. Daarbij lieten zich vooral branche organisaties zich gelden. Het aanhaken van deze partijen aan U-thuis versterkt het programma en biedt kansen op het maken van gezamenlijke afspraken. Echter de ambities van branche organisaties wordt over het algemeen bepaald door de middenmoot van de bedrijven die zijn aangesloten. Bovendien kost het tijd om een vertrouwensrelatie met marktpartijen op te bouwen. Voor een versnelling van de aanpak energiebesparing in de particuliere woningbouw moeten er vooral met voorlopende partijen en bedrijven worden samengewerkt, waarbij een spanningsveld kan ontstaan ten aanzien van de lokale bedrijven. Als in 2016 wordt ingezet op de voorlopende partijen, kan dit betekenen dat niet alle regionale partijen kunnen aansluiten. Hoe dit in 2016 wordt ingezet is onderwerp van gesprek.

- Herbezinning op koers voor versnelling Nul op de Meter

De stroomversnelling Nul op de Meter heeft in 2015 teveel aandacht gevraagd zonder dat dit tot een grote versnelling heeft geleid. Bestuurders geven aan dit jammer te vinden en willen een heroverweging op deze koers maken. Ook hiervoor geldt dat landelijke ontwikkelingen aanleiding geven om hier sterk op in te zetten met het programma U-thuis.

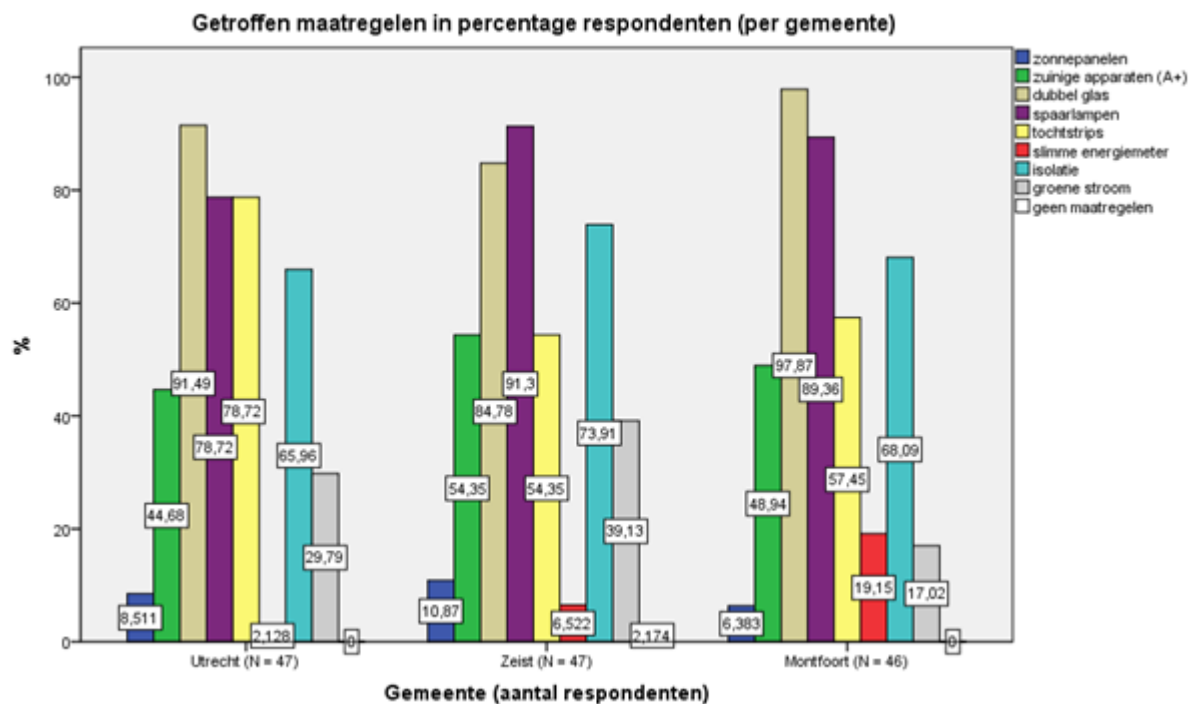
Bijlage 1 Overzicht energieverbruik U-thuis gemeenten in 2014 (particulier verbruik)

Overzicht energieverbruik U-thuis 2014 (particulier)

Bron: Energie in Beeld

	CO2 (kg)	CO2 ton	gas (m3)	Elektra (kwh)	Opwek elektra MWh
Bunnik	21318850	21318,85	7202539	14403950	447
De Bilt	62490411	62490,411	21183969	42004993	588
Houten*	54275744	54275,744	14743993	47510909	1342
IJsselstein	43119180	43119,18	12446914	35531650	486
Lopik	17886241	17886,241	5710398	13087682	258
Montfoort	18712385	18712,385	5924166	13843000	322
Nieuwegein*	67174800	67174,8	14103009	71307532	689
Oudewater	12944766	12944,766	4114944	9525704	199
Stichtse Vecht	86948598	86948,598	27849224	63350813	1063
Utrecht*	336581231	336581,231	96284259	279991949	5110
Utrechtse heuvelrug	70813160	70813,16	24655117	45639070	1208
Vianen	26991690	26991,69	8534756	19999703	326
Wijk bij Duurstede	32109720	32109,72	9942884	24426078	497
Woerden	67101791	67101,791	21427009	49087652	1079
Zeist	89030995	89030,995	29764620	61101647	758

Bijlage 2 Enkele resultaten uit studentenonderzoek 2015

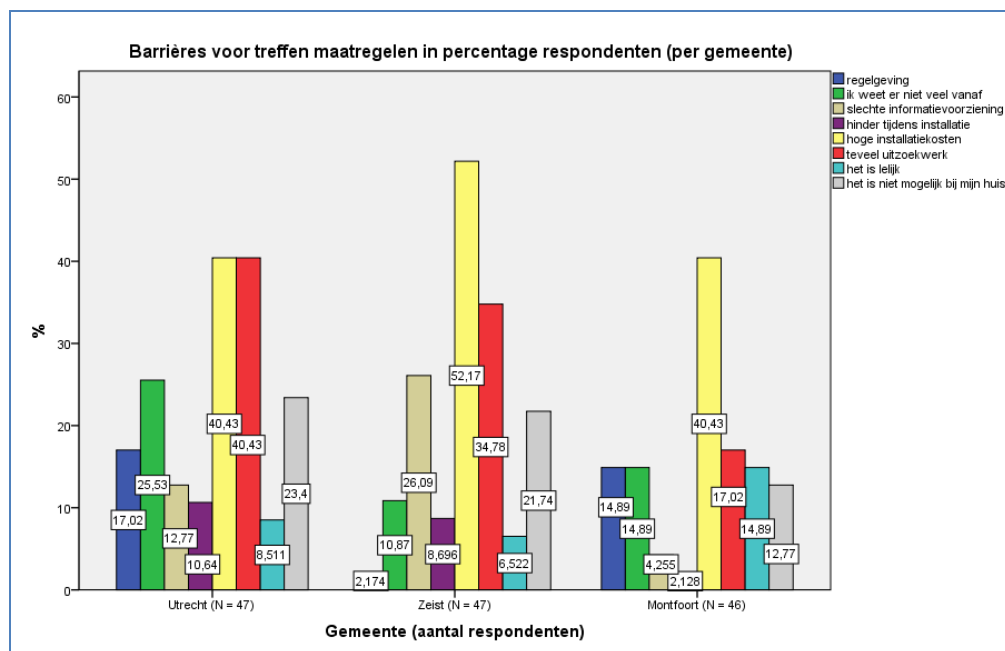

Vergelijking eigen onderzoek met andere data

Soort Investering	Stand van Zaken (RvO, 2013)	Stand van Zaken (CBS, 2005)	Eigen onderzoek
Isolatie	46%	76%	69%
Dubbel Glas	84%	92%	91%
Zonnepanelen	3,3%	-	8.5%

Vergelijking barrières tussen groepen

Barrière	Genoemd bij %gevallen	Significant verschil?	Vaakst genoemd bij	Minst genoemd bij
Regelgeving	11%	Nee		
Weet niet genoeg	17%	Nee		
Slechte info	14%	Ja	Zeist	Montfoort
Hinder	7%	Nee		
Uitzoekwerk	31%	Ja	Utrecht	Montfoort
Hoge kosten	44%	Ja	Laag inkomen	Hoog inkomen
Lelijk	10%	Nee		
Niet mogelijk	19%	Nee		

Stimulus	Genoemd bij %gevallen	Significant verschil?	Vaakst genoemd in	Minst genoemd in
Energierkening	77%	Nee		
Ervaringen bekenden	8%	Nee		
Milieu	69%	Ja	Utrecht	Montfoort
Wooncomfort	35%	Ja	Utrecht	Montfoort
Woninginvestering	22%	Nee		